

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 18 november 2024

633/2024

Social- och hälsovårdsministeriets förordning om informationsmaterial om föda för spädbarn och småbarn

I enlighet med social- och hälsovårdsministeriets beslut föreskrivs med stöd av 21 § 3 mom. i livsmedelslagen (297/2021):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om innehållet i och distributionen av informationsmaterial om föda för spädbarn och småbarn.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) informationsmaterial skriftligt och audiovisuellt material som förmedlats via olika informationskanaler och därtill hörande utrustning med beskrivningar eller anvisningar om amning och om spädbarns och småbarns föda, matvanor eller näring; sådana uppgifter om livsmedel som förutsätts i livsmedelslagstiftningen är inte informationsmaterial,
- 2) *kommersiellt informationsmaterial* informationsmaterial som helt eller delvis bekostas av industrin eller handeln,
- 3) *spädbarn* ett barn under 12 månader,
- 4) *småbarn* ett barn i åldern 1–3 år,
- 5) *modersmjölksersättning* livsmedel som är avsedda för spädbarn under de första levnadsmånaderna och som ensamma tillgodoser dessa spädbarns näringsbehov till dess att de börjar få lämplig tilläggskost,
- 6) *tillskottsning* livsmedel som är avsedda för spädbarn när de börjar få lämplig tilläggskost och som utgör den huvudsakliga flytande beståndsdelen i en gradvis mer varierad kost för sådana spädbarn,
- 7) *livsmedel för speciella medicinska ändamål* livsmedel som är särskilt beredda eller sammansatta och som är avsedda för kostbehandling av patienter, inbegripet spädbarn, och att användas under medicinsk övervakning; livsmedlen ska vara avsedda att användas som enda eller kompletterande näringskälla för patienter med begränsad, försämrad eller störd förmåga att inta, smälta, ta upp, metabolisera eller utsöndra vanliga livsmedel eller vissa näringsämnen i sådana eller metaboliter, eller som har andra medicinskt fastställda näringsbehov och vars kostbehandling inte kan uppnås enbart genom en anpassning av normalkosten (nedan *kliniskt näringspreparat*).

3 §

Innehållet i informationsmaterial

Sådant informationsmaterial som handlar om föda för spädbarn och som är avsett för dem som är gravida, för familjer och för dem vars arbete omfattar näring för spädbarn och småbarn ska stödja vård som främjar barnets sunda uppväxt och utveckling samt tidig interaktion. Informationsmaterialet ska begränsas till vetenskaplig och faktabaserad information och i materialet får inte anges eller antydast att uppfödning med ersättning skulle vara likvärdig med eller bättre än amning.

Informationsmaterial om föda för spädbarn ska innehålla information om följande:

- 1) amningens fördelar och överlägsenhet jämfört med annan uppfödning,
- 2) näringsbehovet hos den som är gravid samt om förberedelser för och uppehållande av amningen,
- 3) hur man ska förfara när det uppstår problem vid amningen,
- 4) den negativa inverkan som påbörjandet av partiell uppfödning med ersättning har på amningen,
- 5) svårigheterna med att ändra ett beslut om att inte börja amma,
- 6) svårigheterna med att återuppta amningen om amningen har avslutats,
- 7) ändamålsenlig användning av modersmjölksersättning, tillskottsning och kliniska näringspreparat vid behov.

När informationsmaterialet innehåller information om användningen av modersmjölksersättning, tillskottsning eller kliniska näringspreparat, ska de sociala och ekonomiska följderna av användningen av livsmedlen samt de hälsorisker som är förknippade med olämplig näring eller felaktiga metoder vid tillförsel av föda anges i materialet. I materialet ska dessutom redogöras för de hälsorisker som är förknippade med onödig och oriktig användning av modersmjölksersättning, tillskottsning och kliniska näringspreparat. I informationsmaterialet får användning av modersmjölksersättning, tillskottsning eller kliniska näringspreparat inte idealiseras.

I informationsmaterialet får handelsnamnet på produkter för spädbarn och småbarn inte nämnas, men materialet får innehålla namnet på eller en namnförkortning för det företag som donerat informationsmaterialet. Informationsmaterial om kliniska näringspreparat för spädbarn får dock innehålla produktens handelsnamn. Informationsmaterialet får inte innehålla information om produkter.

4 §

Godkännande av kommersiellt informationsmaterial

Kommersiellt informationsmaterial om föda för spädbarn ska vara godkänt skriftligen på förhand av Institutet för hälsa och välfärd. Institutet för hälsa och välfärd för en förteckning över godkänt material, meddelar om materialet omfattas av en begränsning av distributionen enligt 5 § 1 mom. och ser till att förteckningen är offentligt tillgänglig.

5 §

Distribution av kommersiellt informationsmaterial och prover

Kommersiellt informationsmaterial om modersmjölksersättning, tillskottsning eller kliniska näringspreparat för spädbarn får distribueras endast via hälso- och sjukvårdssystemet och endast till de konsumenter och personer som svarar för barnets vård och som enligt hälso- och sjukvårdspersonalens bedömning behöver materialet.

Hälso- och socialvårdens lokaler får inte användas för presentation av eller för säljfrämjande verksamhet för modersmjölksersättning och tillskottsning.

Tillverkare och försäljare av tillskottsnäring får inte utan ersättning eller till nedsatt pris överlåta tillskottsnäring, prover eller andra säljfrämjande presenter direkt till konsumenter och inte heller indirekt via hälso- och sjukvårdssystemet eller via yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Bestämmelser om gåvor och presentreklam som gäller modersmjölksersättning finns i artikel 10 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/127 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 vad gäller särskilda sammansättnings- och informationskrav för modersmjölksersättning och tillskottsnäring och vad gäller informationskrav för uppfödning av spädbarn och småbarn. Bestämmelser om gåvor och presentreklam som gäller kliniska näringspreparat för spädbarn finns i artikel 8.6 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/128 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 vad gäller särskilda sammansättnings- och informationskrav för livsmedel för speciella medicinska ändamål.

6 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2024.

Genom denna förordning upphävs social- och hälsovårdsministeriets förordning om informationsmaterial om föda för spädbarn och småbarn (267/2010).

Distributionen av informationsmaterial som inte överensstämmer med bestämmelserna i denna förordning ska upphöra före utgången av oktober 2026.

Helsingfors den 15 november 2024

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso

Konsultativ tjänsteman Sirpa Sarlio